

Reisverslag werkbezoek van 22-01 t/m 26-02 naar Kenia

Deze reis werd gemaakt door: Luus (voorzitter) en Theo (penningmeester) met hun partners: Jan Heeren en Corry van den Bergh.

Per dag maakt de penningmeester een uitgebreid verslag om het bestuur op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen. Het is bovendien een goed document bij het volgende bezoek, alles wat afgesproken wordt is erin terug te vinden. Dit verslag is er slechts een zeer verkorte samenvatting van, met de hoofdpunten en wat voorbeelden.

Op basis van de aantekeningen van de vorige werkbezoeken worden, met de weduwen en hun bestuur, de resultaten in het bezochte dorp besproken. Daarbij wordt vooral gekeken of er vooruitgang is. Merendeel worden ook alle projecten, waarin dit jaar is geïnvesteerd, bezocht. Liefst willen ze ook elk huis en dier laten zien, maar dat is voor ons niet te doen. Deze reis hebben we meer dan 2.000 km gereden. Vaak hotsend en botsend over slechte zandwegen.

Bij het werkbezoek is ook de hoofd-coördinator aanwezig van Kisumu-oost of Kisumu -west. Wat gaat er goed? Wat is tegengevallen? Gelijktijdig worden ook de nog niet aan de hoofd-coördinator afgegeven betaalbewijzen geleverd. Ze weten dat wij die nodig hebben voor sommige donateurs. Normaal is het in deze tijd erg droog in Kenia. Deze keer regende het echter vrijwel elke avond en dat was al weken aan de gang. Gevolg was dat het overal gigantisch nat was en niet alle gewenste projecten waren voor ons te bereiken ondanks onze four wheel drive auto.

Werkbezoek per dorp:

In **Kogola** waren we de vorige keer teleurgesteld over de inspanningen die geleverd werden om geld te verdienen. We hebben toen aangegeven zeker één jaar nergens meer geld voor te geven. Dat kwam binnen. De hoofd-coördinator Norah heeft inmiddels ingegrepen. Het ledental is afgenomen en er is een nieuw bestuur aangesteld. Het lijkt nu beter te gaan. In september gaan we zeker terug om te kijken of de verbetering doorzet. Ze zijn opgelucht omdat ze bang waren dat we niet met hen door zouden gaan.

In **Katito** wordt gewerkt aan het realiseren van een business center. Het gaat beetje bij beetje, maar wel vrijwel allemaal uit eigen middelen. Knap en we belonen dat met een kleine bijdrage. Daar zijn ze erg blij mee. Ze zijn ook heel blij met de kipencursus die Zedekiah heeft gegeven. Elf weduwen hebben van het contributiegeld kippen gekregen. In de begroting voor 2020 hebben we opgenomen dat de groep in Katito een tent met stoelen krijgt om te verhuren. Omdat we zo tevreden zijn delen we mede dat ze die ook echt gaan krijgen. In de subdorpen waar voedselvelden zijn wordt een deel van de opbrengst voor eigen gebruik onder de weduwen verdeeld. De rest wordt verkocht en de winst gebruikt om b.v. zaaigoed te kopen en meststoffen.

Op het **Mageta eiland** was een huurhuis gebouwd. De opbrengst wordt gebruikt om er nog een te bouwen. Ondanks dat we hier geen voorstander van waren, blijkt het toch een goede business te zijn. Voor de aangevraagde visboot hebben ze een goed onderbouwd plan geleverd. Waar de boot wordt gemaakt, hoe en wie deze gaat onderhouden, wie gaat vissen en wie de vis gaat verwerken. Tevens hebben ze een overzicht geleverd van de verwachte opbrengst. De kostprijs ligt echter nu hoger dan aanvankelijk was aangegeven. We besluiten onze begroting niet te verhogen, maar voor het ontbrekende deel een lening te verstrekken. Daar zijn ze blij mee.

Ook in **Usera** zijn huurhuizen. Van de huuropbrengsten kunnen vele andere kosten van de groep worden betaald. In deze groep zitten inmiddels veel ouderen. De groep straalt mede daardoor, weinig kracht meer uit. Eind 2020 zijn we hier afgebouwd, maar ze hebben inmiddels voldoende opgebouwd om zelfstandig door te gaan.

In **Madiany** troffen we een wat matte sfeer aan onder de 14 weduwen. Ze gaven aan dat ze zich zorgen maken om Theo, die ziek is en dat ze mama Luus gaan missen. Zowel Theo, Corry als Luus hebben weer last gehad van maag/darmproblemen. Waarschijnlijk toch voedselvergiftiging. Ondanks onze persoonlijke mindere situatie zien we hier goede ontwikkelingen. Deze groep maakt echt progressie. We waren dan ook blij dat we hen op de laatste dag konden mededelen dat we een donateur hadden voor het gevraagde voedselveld. Zelden een bestuur zo gelukkig gezien.

In **Siaya** kwamen Theo en Luus erop terug dat Anne (de hoofd-coördinator) de vorige keer gemeld had dat sommige weduwen lui waren. Als er gewerkt moet worden komen ze niet opdagen. Ze hebben een systeem van boetes bij afwezigheid. De coördinator was blij met onze reactie dat ze dan ook geen schoolgeld, huizen of vee moesten krijgen. Tenslotte zijn we een businessproject. Het vreemde is dat juist deze groep heel mooie resultaten behaalt. Het is dus beter om de 'rotte appels' er snel tussenuit te halen. Deze groep een geweldig goed werkend tentverhuurbedrijf. Dat wordt bij bruiloften en begrafenissen opgezet en tevens wordt dan de catering door de weduwen verzorgd. Tafels en stoelen worden versierd. Het zou niet eens misstaan in Nederland! Dit is zo een goede business geworden dat ze van de winst al een tweede tent erbij hebben gekocht.

In het dorp **Bondo** was verrassend veel gebeurd. De door de wind weggeblazen shade in het subdorp Oiko was vervangen door een overkapping. In de twee eetcafé's worden de manden, de jelly en de broodjes verkocht. Ook staan hier de naaimachines. Ze zijn achter het eetcafe in Bondo centre zelf een huurhuis aan het bouwen.

In **Ojolla** is het weduwenaantal wat terug gelopen, maar de actieve weduwen zijn diegenen die zijn overgebleven. Het loopt dan ook goed in Ojolla. Het nieuwe bestuur met Lilian als coördinator heeft de zaakjes goed op orde. Ze tonen trots de kippenfarm die ze vorig jaar hebben gekregen en zijn erg blij met de cursus die aan alle weduwen gegeven is. Bijzonder is dat de oud-voorzitter Veronica na diefstal van geld van de weduwen na vijf jaar rechtszaken eindelijk is veroordeeld. Ze zou twee jaar cel krijgen, maar omdat ze weduwe is met twee kinderen is dat omgezet in maatschappelijke dienstverlening. Omdat ze geen geld heeft, hoeft ze de weduwen niet terug te betalen. Deze zijn woest en teleurgesteld over de rechtspraak in Kenia. Toch kregen ze van ons complimenten omdat ze duidelijk hebben gemaakt dat iemand er niet mee wegkomt als hun geld wordt gestolen.

Ondanks dat er in **Alendu** nogal wat oudere weduwen zijn, was er volop bedrijvigheid met de broodbakkerij, het tent-en stoelenverhuurbedrijf, de voedselvelden, het ploegbedrijf e.d.

In **Ahero** zijn we afgebouwd. Zolang de weduwen willen blijven we hen bezoeken uit belangstelling. Deze keer was echter de opkomst laag, slechts een kwart van de vrouwen was aanwezig. Wel kregen we alle informatie over de lopende activiteiten. Dat lijkt wel goed te gaan.

In **Masogo** worden we ondanks dat we gestart zijn met het afbouwen van de ondersteuning enthousiast ontvangen. Er is een goed rapport van alle bedrijvigheid. De zaken lopen er goed. Ook in dit dorp doet de afbouw pijn, maar ze bewijzen dat ze het aan kunnen.

Nduru hebben we deze keer niet bezocht. Dit dorp ligt aan de uitlopers van het Victoria meer. Door de grote hoeveelheden water was het niet te bereiken. Wel hebben we een vergadering gehouden met het bestuur en enkele weduwen in het nabij gelegen Alendu.

In **Awasi** zijn we na de afbouw ook gestopt. Toch willen ze graag dat we blijven komen. Er wordt tijdens de bijeenkomst verslag gedaan van hun activiteiten. We bezoeken de varkensfarm en de ezels. De kosten van de varkensfarm lopen op door voeding en medicijnen, terwijl er nog geen biggen verkocht zijn. Inmiddels zijn er weer 8 nieuwe biggen. We willen eerst zeker weten dat deze business winstgevend kan zijn, voor we dit in andere plaatsen gaan bekostigen. Wel komen er inmiddels al anderen bij hen kijken omdat ze er al zoveel van weten. We krijgen nog een demonstratie over hoe twee vrouwen de vier volle watervaten van 22 kg per stuk van de ezel afhalen.

Algemeen

Vrijwel altijd wordt een bezoek gecombineerd met iets eten of drinken. Dat eten is door de weduwen bereid. Eigenlijk is bijna een verplichting om iets te eten, zelfs meerdere keren per dag. De hoofdcoördinatoren geven ons telkens aan dat dit het enige is wat de weduwen terug kunnen doen. Geef ze dus die gelegenheid, zeggen ze! Dat doen we dus, maar het gevolg is wel vaak dat een of meerdere van ons tijdens een reis medisch problemen krijgt. Bij vertrek vergoeden we het eten overigens en vaak wat meer dan nodig is.

De **ploegbedrijven** worden volop gebruikt voor de eigen voedselvelden. Het oorspronkelijke uitgangspunt om geld te verdienen door voor anderen te ploegen is niet meer te realiseren. Dat komt omdat er inmiddels vele tractoren zijn. Met de ossen ploegen de weduwen nu hoofdzakelijk hun eigen grond, zowel de gezamenlijke velden als de stukjes bij hun huis. Dan hoeven ze geen dure tractor te huren. Soms ploegen ze stukjes bij anderen, maar dat is inmiddels beperkt.

Conclusie:

Ondanks de vele regen, die vooral 's avonds en 's nachts viel, de slechte wegen, de gezondheidsperikelen, hebben we toch een goed beeld gekregen over de stand van zaken in de door het Kenya project gesteunde weduwengroepen in de Keniaanse dorpen. Al verloopt niet alles vlekkeloos. Het project zorgt aantoonbaar voor verbetering van de levensomstandigheden van de weduwen en hun kinderen.

Nog enkele vermeldenswaardige punten zijn:

Ziekenbezoek:

Het ziekenbezoek aan Gaudencia, een van de oud-
hoofdcoördinatoren. Zij was er slecht aan toe, doordat ze
diabetisch is. Terwijl wij er waren werd er een been bij haar
geamputeerd. We bezochten haar voor en na de operatie. Ze
revalideert nu in een kliniek, die niet te vergelijken is met onze
ziekenhuizen qua accommodatie en hygiëne. Omdat in de
doelstelling van het Kenya Project nadrukkelijk geen kosten
voor gezondheidszorg zijn opgenomen, waren we blij dat
verschillende mensen geld hebben overgemaakt voor een
groot deel van de kosten van haar behandeling. Gaudencia en
haar kinderen zijn hier erg dankbaar voor. Ondanks veel
fantoempijn kon ze bij ons tweede bezoek toch weer wat
lachen en was ze blij ons te zien.

Projectwagen:

Tijdens de werkbezoeken zijn we afhankelijk van onze projectwagen, die inmiddels al erg
oud is en behoorlijk aan het verslijten. Onze chauffeur Zedekiah haalt alles uit de kast
om ons op de plaats van bestemming te brengen. De wegen waren dit keer erg slecht.
Hele stukken zijn weggeslagen en het kost behoorlijk wat stuurmanskunsten om hem op
de weg te houden. Zonder four wheel drive was dit überhaupt niet mogelijk geweest. Het
hele bovenstel is aan alle kanten gelast om te verstevigen. Bovendien werd de verbinding
met het onderstel verstevigd. Een hele operatie.

Ondanks het feit dat we door de hevige regenval niet alle projecten konden bereiken met
de auto hebben we deze weken toch veel bezoeken kunnen afleggen en veel weduwen
gesproken. We hebben op één na alle dorpen bezocht en met het bestuur van dat ene
dorp gesproken. Overal werden we hartelijk ontvangen en hebben we een goede
impressie kunnen krijgen over de stand van zaken van de projecten.

Afscheid Luus als voorzitter:

In september/oktober had Luus al aangegeven dat ze
zou stoppen als voorzitter. Nu werd het de vrouwen echt
duidelijk dat dit haar laatste werkbezoek als voorzitter
was. Ondanks het begrip was er ook veel verdriet en
smeekten ze haar om nog af en toe langs te komen. Dit
kan ze niet beloven.

Op 17 februari zijn alle coördinatoren en voorzitters van
Kisumu-oost en -west bij elkaar gekomen voor een
officieel afscheidsfeest. Dit was een emotionele
bijeenkomst waarbij een lach en een traan zich
afwisselden, zowel van Keniaanse als van Nederlandse kant.

Microfinanciering:

Hier besteden we bij elke groep aandacht aan. Formeel regelen ze dit helemaal zelf, maar het is voor ons een goede spiegel hoe alles verloopt. Het is ook niet bij iedere groep precies hetzelfde opgezet, maar wel is snel duidelijk hoeveel weduwen actief zijn, hoeveel het heeft opgeleverd en wat ze met dat extra geld hebben gedaan. Over het algemeen wordt het geld goed besteed aan verbetering van de leefomstandigheden. Soms kopen ze er spullen van voor de business. Soms gebruiken ze een deel als schoolgeld, zodat er meer kinderen naar school kunnen. Bij een te hoog oplopend bedrag wordt een deel uitgekeerd aan de participerende weduwen. De registratie is beslist niet overal perfect en daar stellen we ook wel eens kritische vragen over. We geven ook adviezen hoe een en ander te verbeteren is. Met name wanneer er met het geld van de groep te grote risico's worden genomen.

Schoolfonds:

Doordat we alle scholieren voor wie we schoolgeld betalen inmiddels in kaart hebben, is de controle van de schoolbewijzen sneller gebeurd dan ooit. De weduwen hebben wel door dat het voor onze administratie en controle belangrijk is dat ze de betaalbewijzen op tijd aanleveren.